

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2TdoV/8/2018
Identifikačné číslo spisu: 9505100014
Dátum vydania rozhodnutia: 07.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:9505100014.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Martina Bargela, JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného Ing. B. B., pre pokračovací trestný čin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 31. augusta 2003, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 7. septembra 2020 v Bratislave dovolanie obvineného Ing. B. B., podané prostredníctvom obhajcu Mgr. Martina Krakovského, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2018, sp. zn. 3 To 5/2016, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Ing. B. B. sa odmieta.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej aj „súd prvého stupňa“ alebo „súd“) rozsudkom z 21. októbra 2015, č. k. PK-1Tš/8/2005-7017 uznal obvineného Ing. B. B. (spolu s obvinenými JUDr. Ing. V. W. a X. Z.) za vinného zo spolupáchateľstva pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 31. augusta 2003 (ďalej len „Trestný zákon“) na skutkovom základe, že

v čase od septembra 2001 do 5. februára 2002 JUDr. Ing. V. W., X. Z. a Ing. B. B. po vzájomnej dohode najmä v Bratislave, v Košiciach, ako aj po rokovaní vedených JUDr. Ing. V. W. v Rakúsku s O. J. a ďalšími osobami, v úmysle preniknúť do orgánov spoločností Z..W..Q.. R., s.r.o. N. (ďalej aj „Z.“), K. M., a.s. N. (ďalej aj „K.“), s cieľom získať tak nad spoločnosťami kontrolu, ale najmä ich príjmy, prevádzali a započítavali pohľadávky spoločností tak, že JUDr. Ing. V. W. zadával konkrétne úlohy a určoval postupy, poskytoval finančné a materiálne prostriedky X. Z. a Ing. B. B., na základe čoho X. Z. a Ing. B. B. realizovali plnenie týchto jednotlivých úloh tak, že sfaľovali zmluvu medzi spoločnosťou K. a nefunkčnou spoločnosťou bez sídla a konateľa H. M. Y., XXC L., I. H., S.-F. H. M., R. X. XXXXX-XXXX, U. (ďalej len „H.“) o postúpení pohľadávky voči M. G., a.s. Z., vo výške vtedajších 112.064.312.500,- Sk za 1,- Sk z 25. januára 2002, sfaľovali zmluvu o sprostredkovaní tejto pohľadávky medzi K. a v skutočnosti nečinnou spoločnosťou H. F. Y., XXC L., I. H., S.-F. H. M., R. X. XXXXX-XXXX, U. (ďalej len „H.“) z 19. septembra 2001

a fiktívnu sprostredkovateľskú odmenu vo výške 600 miliónov Sk plnili sfaľovanými zmluvami o postúpení pohľadávok z 25. januára 2002 voči:

- Z., a.s. M. L., IČO: XXXXXXXXX, vo výške vtedajších 80.000.000,- Sk,

- H., spol. s r.o. Z., IČO: XXXXXXXXX, vo výške vtedajších 24.160.100,80 Sk,

- Č. B. XXXX, a.s. B. X, IČO: XXXXXXXXX, vo výške vtedajších 140.875.920,- Sk, ktorá ani neexistovala,

- H. XX, spol. s r.o. B. XX, IČO: XXXXXXXXX, vo výške vtedajších 10.916.130,- Sk,

- K. M., spol. s r.o., Z., IČO: XXXXXXXXX, vo výške vtedajších 96.654.910,50 Sk a ďalšími zmluvami o postúpení pohľadávok voči:

- G. Y. vo výške 5.000.000 USD v prepočte podľa zmluvy vtedajších 241.020.000,- Sk,

- W. - N., a.s. Z., IČO: XXXXXXXXX, vo výške vtedajších 6.509.346,20 Sk,

a ich započítaním so sprostredkovateľskou odmenou sfaľovanou dohodou, následne po predložení a zúčtovaní ako pravých zmlúv spôsobili spoločnosti K. M., a.s., N. XX, N.R., škodu vo výške najmenej vtedajších 448.207.950,-Sk (14.877.778,83 €) a následne

JUDr. Ing. V. W. a X. Z., po vzájomnej dohode, v úmysle získať zostávajúcu časť finančných prostriedkov v hotovosti, ďalej konali tým spôsobom, že v dňoch 1. februára 2002 až 3. februára 2002 z iniciatívy JUDr. Ing. V. W., došlo k zatvoreniu pobočiek oboch spoločností Z. a K. v celej Slovenskej republike, následne z nich zamestnanci vyzbierali hotovostné finančné prostriedky a sústredili ich do centrály v Košiciach pod klamlivou informáciou o výkone auditu, čo zrealizoval X. Z. a dňa 5. februára 2002 zo zozbieranej sumy vtedajších 53.295.156,86 Sk (1.769.075,11 €) prevzal v Košiciach vtedajších 40.000.000,- Sk (1.327.756,76 €) s vystaveným pokladničným dokladom č. 0200182 s uvedeným klamným účelom platby, navýšenia základného imania dcérskej spoločnosti K. R. §. H., a.s., Z., pričom čiastku nepoužil na určený účel, dodatočne použitie týchto finančných prostriedkov klamlivo zdôvodňoval platbou a kúpou súčiastok k výherným hracím automatom a dňa 5. februára 2002 v čase asi okolo 18.00 hod. v sídle spoločnosti M. K., a.s., na ulici Č. č. XX, v Z., v kancelárii generálneho riaditeľa, takto vylákanú čiastku vtedajších 40.000.000,- Sk (1.327.756,76 €) odovzdal v piatich bezpečnostných kufričkoch JUDr. Ing. V. W., ktorý si ju prisvojil, ku škode spoločnosti Z. R., s.r.o., V. G. XX, N. a K. M., a.s., N. XX, N..

Súd prvého stupňa za to obvinenému Ing. B. B. uložil podľa § 250 ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, na ktorého výkon bol zaradený do 3. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny [§ 39a ods. 2 písm. c) Trestného zákona]. Súčasne mu podľa § 53 ods. 1 Trestného zákona uložil peňažný trest vo výške 5.000,- Eur (päťtisíc eur) a pre prípad, že by výkon trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok (§ 54 ods. 3 Trestného zákona).

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 odkázal poškodenú spoločnosť K. M., a.s., v konkurze s nárokom na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený Ing. B. B. (rovnako ako X. Z. a JUDr. Ing. V. W.) odvolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 28. marca 2018, sp. zn. 3 To 5/2016 podľa § 256 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 zamietol (aj odvolanie X. Z., odvolanie JUDr. Ing. V. W. bolo vylúčené na samostatné konanie).

Proti uzneseniu najvyššieho súdu podal obvinený Ing. B. B., prostredníctvom zvoleného obhajcu Mgr. Martina Krakovského, dovolanie a sám doplnenia dovolania z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a), b), c), e), g), h), i), k), l) Tr. por. s tým, že vo veci rozhodol nepríslušný súd; súd rozhodol v nezákonnom zložení; zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu; vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania; rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom; bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa; rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné a odvolací súd zamietol

odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zobral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania.

Obvinený v dovolaní podanom prostredníctvom obhajcu predovšetkým namietal, že v rozsudku súdu prvého stupňa skutková veta nezodpovedá právnej kvalifikácii, čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. V prejednávanej trestnej veci skutková veta neobsahuje osobu konajúcu v omyle; informáciu, či neidentifikovaná osoba mala byť uvedená do omylu alebo mal byť jej omyl využitý; či všetky tzv. falzifikáty, resp. niektoré z nich mali spôsobiť omyl alebo ho využiť; obligatórny znak trestného činu v podobe príčinnej súvislosti medzi falzifikátmi, omylom a vznikom škody. Absentujúce skutočnosti nemožno doplniť odôvodnením rozsudku. V zmysle rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) musia byť informácie obvinenému dané. Obvinený nemôže z rozhodnutia dedukovať, čo sa mu kladie za vinu a akým spôsobom mal naplniť znaky daného trestného činu. V nadväznosti na to poukázal na judikáty najvyššieho súdu R 22/2015, Rt 60/72 a rozsudok ESLP vo veci Borzicek proti Taliansku.

Podľa obvineného nie je možné skutok popísaný v skutkovej vete, ktorý mal zrejme spočívať v tom, že mali byť sfaľované zmluvy o postúpení pohľadávok na jeho americkú spoločnosť, čím mala vzniknúť škoda pôvodnému veriteľovi K., logicky vykonať. Súd prvého stupňa mal priamy úmysel daný dedukciou z falšovania zmlúv o postúpení pohľadávky ich nepodpísaním, resp. ich neexistenciou, a teda ich postúpenie predstavovalo absolútne neplatný úkon. S týmto záverom obvinený súhlasil s tým, že z takéhoto právneho úkonu nenastanú právne následky. Na strane K. preto nemohlo dôjsť k zmene jeho postavenia ako veriteľa a stále vlastní pohľadávky, t. j. jeho majetok nebol o tieto pohľadávky znížený, a preto mu nemohla vzniknúť škoda. Z dôvodu absencie škody ako základného znaku trestného činu podvodu možno potom vyvodiť, že sa skutok nestal. Naopak, ak sa má za to, že K. pohľadávky nevlastní a boli teda riadne postúpené, vylučuje to možnosť falšovania. V takom prípade absentuje znak omylu v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Podľa obvineného sa popísaný skutok nestal (ani nemohol stať) pre chýbajúci príčinný vzťah medzi konaním a následkom. Taktiež z výroku nie je zjavné, z čoho pramení škoda a na základe čoho bola ustálená, keďže výška škody nekorešponduje so súčtom nominálnych hodnôt pohľadávok zo zmlúv, ktoré mali byť sfaľované. Výriešenie vlastníctva K. je kľúčové aj pre posúdenie osoby poškodeného (a následne osoby oprávnenej konať v mene spoločnosti v trestnom konaní), keďže pri trestnom čine podvodu musí vzniknúť škoda na cudzom majetku, t. j. nie vo výlučnom vlastníctve páchatela. Zmluvy o prevode vlastníctva K. pritom neboli označené za nepravé alebo sfaľované. Na podporu svojich tvrdení poukázal na judikáty Rt 46/63, Rt 20/81, Rt 19/71-III, Rt 11/67, Rt 44/89-I.

Vo vzťahu ku škode ďalej obvinený poukázal na odmietnutie výziev k stanoveniu hodnôt pohľadávok zo strany prokurátora napriek svojmu článku v Justičnej revue o nutnosti ohodnotenia pohľadávok, ktoré sú predmetom trestného činu, súdnym znalcom podľa vyhlášky č. 492/2004 Z. z. Hodnoty pohľadávok ponechal prokurátor v nominálnych hodnotách, aby bola škoda čo najvyššia. Súčasne súdy nižšieho stupňa nevzali do úvahy znalecký posudok, vypracovaný z iniciatívy správcu konkurznej podstaty K. JUDr. O. Z., ktorý sa nachádzal v spise a z ktorého vyplývali nulové hodnoty pohľadávok. S odkazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 a zákona o konkurze a vyrovnaní obvinený taktiež spochybnil osobu konajúcu za poškodeného (správcu konkurznej podstaty JUDr. O. Z.). Správca úpadcu spravuje výlučne majetok patriaci do podstaty a koná vo vlastnom mene za úpadcu, nie v mene úpadcu. Iná osoba nebola vypočítaná ako poškodený, nepotvrdovala škodu, ani nežiadala jej náhradu v adhéznom konaní. Bez poškodeného nie je žalobca. Obvinený ďalej poukázal, že mu súd prvého stupňa zakázal klásť správcovi konkurznej podstaty otázky napriek tomu, že preskúmanie oprávnenosti správcu konať za poškodeného malo byť aj predmetom konania súdu prvého stupňa po vrátení veci najvyšším súdom. K otázke postavenia správcu upriamil pozornosť na judikáty Ro 90/2001, Ro 33/99, Rc 44/2005 a rozhodnutie uverejnené v Zo súdnej praxe pod č. 27/1999.

V ďalšej časti poukázal na skutočnosť, že nebolo jeho povinnosťou zdôvodňovať kúpu krachujúcej

spoločnosti; O. J. nespochybnil riadny predaj spoločnosti Horizont; stal sa jediným vlastníkom; mal právo zvoliť si orgány spoločnosti; započítaním pohľadávky, resp. plnením províznej zmluvy sa nedalo vstúpiť do spoločnosti a zmocniť sa jej orgánov (ako je uvedené v skutkovej vete).

Dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a), b), e) Tr. por. vzhľadom v nezákonnosti súdu a senátu, ktorý vo veci rozhodoval. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry (ďalej len „prokurátor“) podal 5. novembra 2004 obžalobu na Krajský súd v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu. Vec bola vedená pod sp. zn. 1Tš/7/04 a pridelená predsedovi senátu JUDr. Slavojovi Sendeckému, ktorý niekoľkokrát rozhodoval o väzbe. Krátko predtým bol zákonom zriadený Špeciálny súd. Keďže neboli kreované senáty, v zmysle ustanovenia § 64 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení účinnom od 1. októbra 2004 právomoc vykonával Krajský súd v Banskej Bystrici. Senát tohto súdu bol jediným zákonným senátom po nápade veci. Po kreovaní senátov na Špeciálnom súde sa bez rozhodnutia o odňatí a prikázaní veci, resp. o postúpení veci stali sudcami v danej veci JUDr. Vladimír Peteja, JUDr. Igor Králik, JUDr. Emil Klemanič a JUDr. Ján Buvala (náhradný člen senátu). Zmena senátu nastala svojvoľne, bez vážnych dôvodov a vydaného rozhodnutia súdu. Po vrátení veci uznesením najvyššieho súdu z 11. októbra 2007, sp. zn. 2 Toš 6/2007 prebehlo súdne konanie na Špecializovanom trestnom súde, ktorý nebol zriadený zákonom kvôli nedodržaniu zákonného postupu (bez výberového konania a pridelenia sudcov v súlade so zákonom). Podľa obvineného nie je možné určiť príslušnosť Špecializovaného trestného súdu v dôsledku jeho postupu, keď až z rozsudku súdu prvého stupňa z 21. októbra 2015 sa dozvedel o zmene právnej kvalifikácie (odpadnutí trestného činu podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona). Určenie minimálnej škody je podstatné pre určenie, či vec patrí do príslušnosti Špecializovaného trestného súdu. Pri nedokázaní výšky škody je potrebné aplikovať pravidlo in dubio pro reo a predpokladať, že škoda neexistuje. A v dôsledku toho vec obvineného v zmysle ustanovení § 20, § 23 v znení § 222 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný poriadok“) [ako aj judikátov a nálezov, ktoré obvinený citoval] vylúčiť na samostatné konanie a odstúpiť vecne príslušnému súdu. Obvinený ďalej namietal nezákonné zloženie senátu odvolacieho súdu, ktorý rozhodoval v jeho veci v zložení JUDr. Gabriela Šimonová, JUDr. Jana Serbová a JUDr. Alena Šišková. Pôvodne bol senát kreovaný v zložení JUDr. Gabriela Šimonová, JUDr. Jana Serbová a JUDr. Martin Bargel (sudca z iného senátu, ktorý bol do senátu zaradený až opatrením predsedníčky súdu č. 6 z roku 2016). Pokiaľ bol senát kreovaný pre konkrétnu vec, aj keď v nezákonnom zložení, nemohlo dôjsť k zmene v jeho obsadení. Obvinený taktiež namietol odmietnutie námietok zaujatosti, týkajúcich sa zmien v zložení senátu a predložených na verejnom zasadnutí, z dôvodu ich nepodania bezodkladne, keďže mal dva roky na nahliadnutie do spisu. V tejto súvislosti poukázal na odmietnutie nahliadnutia do zberného spisu odvolacím súdom, čím boli porušené jeho práva. Rovnako odvolací súd odmietol konať o jeho námietkach zaujatosti vznesených ústne na verejnom zasadnutí pre ignorovanie postupu podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. namietol neprerušenie trestného stíhania a nepredloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) v súlade s ustanovením § 318 ods. 1 a § 320 ods. 1 písm. d) Tr. por. Odvolací súd žiadosť zamietol bez akéhokoľvek odôvodnenia. Podľa obvineného postupoval odvolací súd v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, pričom najvyšší súd nie je oprávnený nahrádzať svojimi rozhodnutiami rozhodovanie Súdného dvora. Ustanovenia § 318 ods. 1 a § 320 ods. 1 písm. d) Tr. por. boli použiteľné napriek tomu, že sa konalo podľa Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005, keďže medzinárodné zmluvy majú prednosť pred zákonmi.

K porušeniu práva malo dôjsť aj tým, že doteraz nedostal odpoveď na otázky týkajúce sa spôsobu naplnenia znakov trestného činu podvodu (kto, kým a akým spôsobom bol uvedený do omylu, ako bola vypočítaná škoda). K informáciám sa nedostal ani prostredníctvom žiadosti podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií). Obdobne mu predseda senátu zakázal klásť otázky svedkom, pretože sa týkajú merita veci a sú predmetom dokazovania.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. vzhľadom vo vynútenom priznaní v

trojročnej izolácii v samoväzbe, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie. Počas necelých piatich rokov bol takmer tri roky držaný na samotke. Napriek žiadostiam nedostal inú celu. Pod tlakom vyvolaným prostredím urobil písomné a ústne vyhlásenia, ktoré vzal súd za preukázanie viny obžalovaných. Vyhlásenia obsahovali skutočnosti, ako ich požadovali členovia vtedajšieho vyšetrovacieho tímu. Podľa ESLEP je dlhodobá samotka prostriedkom vynucujúcim si priznanie obvineného mimoriadne trýznivým spôsobom. Takto vynútené priznania alebo iné výpovede nemožno vziať za dôkaz a je nutné ich zo spisu vylúčiť.

Základom pre rozhodnutie bola aj vynútená výpoveď O. J. z 30. júla 2002. Želanou výpoveďou mal získať zmenu miesta výkonu väzby. Len v tejto výpovedi uvádza, že niektoré zmluvy videl prvýkrát. Nikdy však nespochybnil kúpno-predajnú zmluvu K.. Výpovedal v pozícii svedka a na úkon neboli predvolaní obvinení alebo ich právni zástupcovia. Takáto výpoveď nemala byť použitá pred súdom. Uznesenie o začatí trestného stíhania bolo vydané v ten istý deň. Obvinený v nadväznosti na to spochybnil, či O. J. vypovedal až po začatí trestného stíhania, keďže uznesenie obsahuje informácie, ktoré sa orgány činné v trestnom konaní mohli dozvedieť iba od neho. Počas ostatných výpovedí O. J. nezopakoval tvrdenia o „falošných“ zmluvách, pričom svoju výpoveď poprel ako vynútenú.

V ďalšej časti dovolania obvinený uviedol skutočnosti týkajúce sa kúpy a vlastníckeho práva k spoločnosti K., späťvzatia podania adresovaného obchodnému registru policajtom, ne/oprávnených osôb konajúcich za spoločnosť K.. Za dôkaz nebolo možné považovať ani výpovede právnych zástupcov obvinených a spoločností (JUDr. Kuruc, JUDr. Bognár, JUDr. Válašik a iní), bez výslovného súhlasu zastúpených. V mene zastúpených nemohol vydať súhlas správca konkurznej podstaty. Obdobné platí pre účtovníka a audítora, ktorí majú povinnosť mlčanlivosti a neboli jej zbavení klientom. Vyjadril sa tiež k postupu znalca a k znaleckému posudku prvého znalca k „falošnosti“ zmlúv o postúpení pohľadávok. Za nepoužiteľný dôkaz považoval obvinený aj videonahrávku, ktorú odovzdala novinárka W. Ž. (G.). Obvinený spochybnil aj príkaz a realizáciu prehliadky priestorov K. a dcérskych spoločností. Príkaz na prehliadku vydal 4. februára 2002 prokurátor pre všeobecný dôvod „pre podozrenie zo spáchania trestného činu“. Na druhý deň polícia realizovala príkaz a hermeticky uzatvorila budovu. Zamestnanci nesmeli vojsť do budovy, polícia zaistila zmluvy, doklady, účtovníctvo, hotovosť, účty v bankách, počítače a servery, čím znemožnila podnikanie a uhrádzanie záväzkov. Do 4. februára 2002 nemal žiadny klient pohľadávku po splatnosti. Tento stav trval do 11. marca 2002, kedy Krajský súd v Košiciach ustanovil predbežného správcu pre spoločnosť K.. Predbežný správca sa vyjadril, že neodsúhlasí úhrady záväzkov. Mal prístup do budovy a polícia mu v rozpore so zákonom vracala veci zaistené pred vyhlásením konkurzu. Predbežný správca nemal na to nárok, mal iba zadovážiť dostatok informácií pre rozhodnutie súdu, či je možné vyhlásiť konkurz. 28. mája 2002 bol vyhlásený konkurz z dôvodu nesplácania záväzkov viac ako 30 dní. Nesplácanie záväzkov spôsobilo blokovanie priestorov a zaistenie vecí potrebných pre podnikateľskú činnosť. Ďalej obvinený poukázal na výpoveď policajného prezidenta V. M. v pozícii svedka k prehliadke priestorov, postup polície, ako aj na nedostatok dôkazov vo vykonštruovanej kauze a porušenie vlastníckeho práva.

Dovolaciemu súdu navrhol, aby vyslovil, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2018, sp. zn. 3 To 5/2016 v spojení s rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 21. októbra 2015, sp. zn. PK-1Ts/8/2005, ako aj konaním, ktoré im predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach podľa § 371 ods. 1 písm. a), b), c), e), g), h), i), k), l) Tr. por. Obe rozhodnutia zrušil a vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku na nové prerokovanie a rozhodnutie. Zároveň požiadal o odklad výkonu zvyšku trestu do rozhodnutia o dovolaní.

Obvinený písomným podaním z 28. júna 2018 zopakoval dovolanie predložené jeho obhajcom s doplnením o okolnosti týkajúce sa súhrnného trestu, nakoľko rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV z 19. októbra 2015, sp. zn. 2T/29/2015 bol uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. por. Krajský súd v Bratislave uznesením z 12. mája 2016, sp. zn. 2To/7/2016 odvolanie zamietol. Na základe dovolania najvyšší súd rozsudkom z 23. januára 2018, sp. zn. 2 Tdo 40/2017 vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na nové rozhodnutie. V aktuálne prejednávanej trestnej veci vydal súd

prvého stupňa rozsudok 21. októbra 2015, preto mal postupovať podľa § 42 ods. 1 Tr. por. V súvislosti s nezákonnosťou Špecializovaného trestného súdu poukázal na § 18i zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z ktorého vyplýva prechod všetkých práv a povinností zo Špeciálneho súdu na Špecializovaný trestný súd, a jeho rozpor s § 11 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení novely (zákon č. 517/2008 Z. z.) a z tohto dôvodu zväzanie dovolacieho súdu na predloženie otázky o súlade ústavnému súdu. Oproti podaniu obhajcu obvinený subsumoval námietku neobrátene sa na Súdny dvor aj pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por., v rámci ktorého namietol nerozhodnutie o jeho odvolaní proti uzneseniu o nepredložení prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru. Svoje tvrdenie podporil uznesením ústavného súdu z 3. júla 2008, sp. zn. IV. ÚS 206/08. Ústavný súd subsumoval porušenie čl. 234 Zmluvy o založení ES slovenským súdom pod „nesprávne obsadený súd“, keďže vo veci nerozhodoval zákonný sudca, čo je dôvodom na podanie dovolania.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. zaslal rovnopis dovolania a doplnenia dovolania na vyjadrenie prokurátorovi, ktorý na podania nereagoval.

V ďalšom doplnení dovolania obvinený poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 13. decembra 2017, sp. zn. 4K/18/2002 o zrušení konkurzu na úpadcu - spoločnosť K.. Spoločnosť bola zrušená zo zákona. Správca nepočkal na právoplatnosť rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, aby K. mohol podať civilnú žalobu o náhradu údajnej škody. Odvolací súd napriek neexistencii poškodeného rozhodol o majetkovej trestnej činnosti. Keďže jedna zo strán zanikla, nie je možné viesť trestný spor pri majetkovej podstate.

V nasledujúcom doplnení dovolania obvinený vyslovil návrh na podanie prejudiciálnych otázok v súlade s čl. 267 písm. a) ZFEU k zákonnosti sudcu JUDr. Martina Bargela podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) s ohľadom na opatrenie predsedníčky súdu č. 6/2016 a predchádzajúce pridelenie vecí v sp. zn. 3 To 5/2016; k zákonnosti daného sudcu zasadať z uvedených dôvodov ako člen päťčlenného senátu; k zákonnosti sudcu JUDr. Juraja Klimenta zasadať ako člen päťčlenného senátu z dôvodu, že rozhodoval o väzbe obvineného; k možnostiam správcu konkurznej podstaty konať menom úpadcu v trestnom konaní; k zákonnosti konania štátu, ktorý zasiahol do súkromného vlastníctva a slobodného podnikania vydaním všeobecného príkazu na prehliadku spoločnosti K. a k spôsobu vykonania prehliadky; k odmietnutiu poskytnúť obhajobe spôsob naplnenia zákonných znakov trestného činu; k možnosti uviesť do omylu právnickú osobu neuvedením do omylu fyzickú osobu, ktorej konanie, vedomie a vôľa tvorí zároveň konanie, vedomie a vôľu tejto právnickej osoby; k odmietnutiu súdu poskytnúť obvinenému informácie o skutkovom naplnení základných znakov trestného činu s odôvodnením, že žiadateľovi sa informácie nesprístupnia, pretože by tým bolo porušené jeho právo na prezumpciu nevinu; k možnosti vedenia trestného konania, ak medzi popísaným konaním obvineného a spôsobeným následkom absentuje logika; k prípustnosti podania odvolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru, ak voči nemu nie je prípustný riadny alebo mimoriadny opravný prostriedok; k odkladnému účinku odvolania proti vyššie uvedenému uzneseniu; k výkladu slov „proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva“ v čl. 267 ZFEU; k odmietnutiu nazrieť do zberného spisu. Predložené otázky rozsiahlym spôsobom odôvodnil (prevažne obsahovo obdobne ako v už skôr doručených podaniach s výnimkou odôvodnenia k sudcovi JUDr. Jurajovi Klimentovi, u ktorého poukázal na rozhodovanie o sťažnosti proti väzbe obvineného, kde súčasťou rozhodnutia bola skutková veta, ktorú obvinený napádal aj dovolaním). Pritom opätovne poukázal na povinnosť predloženia prejudiciálnej otázky v zmysle rozhodnutia ústavného súdu z 3. júla 2008, č. k. IV. ÚS 206/08-50. Z tohto dôvodu opakovane požadoval aj prerušenie výkonu trestu odňatia slobody (obdobne ako v predchádzajúcich podaniach).

Doplnenia dovolania, doručené priamo najvyššiemu súdu, boli zaslané na vyjadrenie prokurátorovi, ktorý na ne nereagoval.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné

podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom zvoleného obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., § 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.), spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., avšak dovolací súd zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Najvyšší súd na úvod poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných vád. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (bližšie viď R 120/2012).

Obvinený k niektorým námietkam priradil viaceré dovolacie dôvody. Tá istá námietka však môže byť subsumovateľná len pod jeden dovolací dôvod. Pritom platí, že námietka sa primárne podradí pod príslušný špeciálny dôvod dovolania, nie aj pod všeobecný dôvod.

Na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Tr. por. sa vyžaduje, aby rozhodnutie vo veci vydal vecne alebo miestne nepríslušný súd.

Podľa § 454a ods. 1 Trestného poriadku vo veciach, ktoré patria do právomoci Špeciálneho súdu, v ktorých bolo začaté trestné stíhanie pred 1. septembrom 2004, je na konanie príslušný Úrad špeciálnej prokuratúry a Špeciálny súd, ak v odseku 2 nie je ustanovené inak.

Podľa § 454a ods. 2 Trestného poriadku konanie vo veciach, ktoré patria do právomoci Špeciálneho súdu, v ktorých bola podaná obžaloba na okresný súd, krajský súd, vojenský obvodový súd alebo vyšší vojenský súd a bolo v nich do 1. septembra 2004 nariadené hlavné pojednávanie, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Podľa § 454aa ods. 2 Trestného poriadku vo veci, v ktorej bola pôvodne podaná obžaloba na okresný súd, krajský súd, vojenský obvodový súd alebo Vyšší vojenský súd a ktorá bola postúpená Špeciálnemu súdu z dôvodu § 454a, vykoná konanie okresný súd, krajský súd, vojenský obvodový súd alebo Vyšší vojenský súd, ktorý bol príslušný na konanie pred 1. septembrom 2004, ak Špeciálny súd v danej veci nenariadil do nadobudnutia účinnosti tohto zákona hlavné pojednávanie.

Vo veciach, v ktorých bola pôvodne podaná obžaloba na krajský súd pred 1. septembrom 2004 a súčasne do 1. septembra 2004 v nich nebolo týmto súdom nariadené hlavné pojednávanie, a ak v čase od 1. septembra 2004 do 15. apríla 2005 nedošlo podľa prechodného ustanovenia § 454a Trestného poriadku účinného od 1. septembra 2004 k postúpeniu veci Špeciálnemu súdu, je na konanie vecne príslušný krajský súd, nakoľko prechodné ustanovenie § 454aa Trestného poriadku účinného od 15. apríla 2005 opätovne založilo vecnú príslušnosť krajského súdu, keďže účelom ustanovenia § 454aa Trestného poriadku bolo s účinnosťou od 15. apríla 2005 obnoviť právny stav pred 1. septembrom 2004 (S 13/2008).

Podľa § 64 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch ak nie je na Špeciálnom súde ustanovený senát alebo ak z iného dôvodu nemôže Špeciálny súd vykonávať svoju právomoc podľa tohto zákona alebo osobitného zákona, vykonáva ju Krajský súd v Banskej Bystrici; senát krajského súdu sa v takom

prípade skladá z troch sudcov, z ktorých jeden je predsedom senátu.

Zo zákonných ustanovení, ako aj stanoviska najvyššieho súdu, vyplýva, že určujúcim kritériom na ich aplikáciu bolo podanie obžaloby na krajskom súde pred 1. septembrom 2004 (následne aj splnenie ďalších kumulatívnych podmienok). V prejednávanej trestnej veci bola obžaloba, v súlade s ustanovením § 64 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch, podaná na Krajský súd v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu 4. novembra 2004 (zv. 36, č. l. 451), preto sa na ňu prechodné ustanovenia nevzťahovali. Súčasne Krajský súd v Banskej Bystrici vykonával iba úkony spojené s väzbou, bez nariadenia hlavného pojednávania, t. j. nezačal ani konať o merite veci. Špeciálnemu súdu v Pezinku bola tá istá obžaloba predložená 20. júla 2005 (zv. 39, č. l. 836) s tým, že Špeciálny súd ju opätovne doručoval obvineným, ich obhajcom (zv. 39, č. l. 885) a následne konal vo veci.

Špeciálny súd konal a rozhodoval na podklade obžaloby doručenej 20. júla 2005, z ktorej vyplývalo, že obvineným sa kladú za vinu skutky právne kvalifikované ako trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona a trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona, t. j. trestné činy spadajúce do právomoci Špeciálneho súdu v zmysle ustanovenia § 15a ods. 2 Trestného poriadku. Výdanie formálneho uznesenia preto nebolo potrebné. K opätovnému založeniu príslušnosti Krajského súdu v Banskej Bystrici pritom nemohlo dôjsť ani v zmysle ustanovenia § 454aa Trestného poriadku, keďže bolo v predmetnom prípade neaplikovateľné.

Pokiaľ ide o konanie pred Špecializovaným trestným súdom v Pezinku po zrušení rozsudku Špeciálneho súdu odvolacím súdom a vrátení veci na ďalšie konanie, plynulý prechod konaní zo Špeciálneho súdu na Špecializovaný trestný súd zabezpečil zákon č. 291/2009 Z. z. o Špecializovanom trestnom súde a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ako už najvyšší súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, „...kontinuitu pri prechode právomoci špeciálneho súdu na špecializovaný trestný súd zabezpečil zák. č. 291/2009 Z. z. <., ktorého čl. II novelizoval zák. č. 301/2005 Z. z. <. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov tak, že za § 567e <. vložil § 567f <., ktorý v odseku 1 zakotvil, že vo veciach, ktoré patria do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu, v ktorých bolo začaté trestné stíhanie pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, je príslušný na konanie Špecializovaný trestný súd, ak ďalej nie je ustanovené inak, a ktorého čl. XII novelizoval zák. č. 371/2004 Z. z. <. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zák. č. 99/1963 Zb. <. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zák. č. 428/2004 Z. z. <. a č. 757/2004 Z. z. <.) tak, že za § 18h vložil § 18i, ktorý ustanovil, že výkon súdnictva, všetky práva a povinnosti vrátane prechodu správy majetku štátu, práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov a štátnozamestnaneckých vzťahov a iných obdobných právnych vzťahov a práv a povinností z osobných vzťahov sudcu k štátu prechádza dňom vyhlásenia nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 17/08 <. z 20. mája 2009 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky zo špeciálneho súdu na Špecializovaný trestný súd“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. septembra 2015, sp. zn. 2 TdoV 4/2015).

Pôsobnosť (Trestný poriadok účinný do 31. decembra 2005 používal pojem právomoc) Špecializovaného trestného súdu neovplyvnila ani úprava obžaloby prokurátorom v rámci jeho záverečnej reči dňa 14. októbra 2015 (zv. 71, č. l. 6958), keď akceptoval výhrady odvolacieho súdu ohľadne právnej kvalifikácie skutku ako trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona a zároveň navrhol vypustiť aj časť skutku týkajúceho sa akcií vo výške 336.100.000,- Sk (pozn. aut.: súd prvého stupňa v rozsudku nesprávne uviedol, že sa tak stalo na hlavnom pojednávaní konanom 10. marca 2015], keďže zvyšnými skutkami právne kvalifikovanými ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona mala byť spôsobená škoda v rozsahu zakladajúcej pôsobnosti tohto súdu. Skutočná výška spôsobenej škody je predmetom dokazovania a súd sa k nej môže dopracovať až po vyhodnotení všetkých relevantných dôkazov. Námitka obvineného, že podľa neho nebola spôsobená žiadna škoda, resp. nebola dokázaná jej minimálna výška a malo sa postupovať in dubio pro reo, je na posúdenie pôsobnosti súdu irelevantná. Nad rámec dovolací súd poznamenáva, že akékoľvek postupovanie veci po skončení dokazovania je absolútne nehospodárne.

Ani tvrdenie obvineného, že o zmene sa mal dozvedieť až z rozsudku, nemožno pričítať na vrub súdu prvého stupňa. Obvinený sa z dôvodu zaneprázdnenosti predmetného hlavného pojednávania nezúčastnil, pričom požiadal o konanie vo svojej neprítomnosti (zv. 71, č. l. 6955). Hlavné pojednávanie sa uskutočnilo za prítomnosti obhajcu obvineného, ktorý mohol svojho klienta informovať. Zrejme sa tak aj stalo, keďže obvinený vo svojej záverečnej reči reflektoval iba na skutky kladené mu za vinu v zmysle upravenej obžaloby.

Dovolací súd sa nestotožnil ani s tvrdeniami obvineného o nezákonnosti senátu súdu prvého stupňa a naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. Podaním obžaloby na Špeciálny súd sa zákonným senátom stal senát 1Tš v zložení JUDr. Vladimír Peteja, JUDr. Igor Králik, JUDr. Emil Klemanič, ktorý rozhodoval aj o aktuálne napadnutom rozsudku ako senát Špecializovaného trestného súdu. Zákonnosťou senátu Špecializovaného trestného súdu (a súdu ako celku) sa pritom zaoberal aj Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), podľa ktorého členov senátu Špecializovaného trestného súdu „...treba považovať za zákonných sudcov z hľadiska legitimacy ich postavenia ako sudcov špecializovaného trestného súdu, keďže táto legitimita sa odvíja priamo zo zákona o špecializovanom trestnom súde. Rozhodujúcu otázku, teda či sa sudcovia špecializovaného trestného súdu ujali svojich funkcií v súlade s ústavou, môže ústavný súd riešiť iba v rámci konania o súlade právnych predpisov podľa § 37 a nasl. zákona o ústavnom súde...“ (II. ÚS 331/09-22).

Nakoľko na ústavnom súde nebolo doposiaľ iniciované konanie o súlade zákona o špecializovanom trestnom súde s ústavou a medzinárodnými dohovormi (s ohľadom na ustálený názor najvyššieho súdu ani dovolací súd nevzhliadol potrebu začatia konania pred ústavným súdom o súlade právnych predpisov), je potrebné vychádzať z aktuálnej právnej úpravy a rešpektovať zriadenie špecializovaného trestného súdu s pôsobnosťou pre vybrané trestné činy, ako aj zákonnosť jeho senátov. Navyše by naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. bolo relevantné iba vtedy, ak by senát súdu prvého stupňa konal v nezákonnom zložení, t. j. ak by napr. namiesto senátu rozhodoval samosudca alebo senát by bol v neúplnom zložení. Takéto pochybenie však dovolací súd nezistil.

Na uvedené nemala vplyv ani skutočnosť, že prvotné úkony robil senát Krajského súdu v Banskej Bystrici, keďže tento konal v čase preklenovacieho obdobia medzi zriadením Špeciálneho súdu a plným fungovaním súdu po kreovaní senátov.

Nad rámec dovolací súd poznamenáva, že obvinený v konaní pred Krajským súdom v Banskej Bystrici niekoľkokrát namietal sudcov daného súdu, ktorých v súčasnosti považuje za jediných zákonných. Aj s ohľadom na to vyznievajú jeho dovolacie námietky tendenčne, v snahe dosiahnuť zrušenie právoplatných rozhodnutí z akýchkoľvek dôvodov.

Účasťou sudcu JUDr. Martina Bargela na odvolacom konaní sa najvyšší súd zaoberal, na základe námietky zaujatosti obvineného voči viacerým sudcom dovolacieho senátu, v uznesení z 11. marca 2019, sp. zn. 2 TdoVN 2/2018, s uvedeným konštatovaním: „Zo spisového materiálu vyplýva, že 10. marca 2016 bola najvyššiemu súdu ako súdu odvolaciemu predložená trestná vec obžalovaného JUDr. Ing. V. W. a spol., vedená na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK-1Tš/21/2005. V zmysle čl. II ods. 12 Rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2016 v rovnaký deň riadiaca predsedníčka senátu JUDr. Serbová prideliла trestnú vec predsedníčke senátu JUDr. Šimonovej ako sudkyňi spravodajkyňi, pričom pod určením sudcu spravodajcu je rukou dopísané, že sa senát skladá z JUDr. Šimonovej, JUDr. Serbovej a JUDr. Bargela. Vzhľadom na nedoručenie jednotlivých odvolaní obžalovaných JUDr. Ing. V. W., X. Z. a Ing. B. B. na vyjadrenie ostatným spoluobžalovaným, predsedníčka senátu JUDr. Šimonová pokynom zo 6. marca 2017 napravila pochybenie súdu prvého stupňa s tým, aby sa predmetné odvolania predložili aj senátu. Následne 26. apríla 2017 určila termín verejného zasadnutia na 28. júna 2017. Na žiadosť obhajcu obžalovaného JUDr. Ing. V. W. zo 6. júna 2017 a obhajcu obžalovaného Ing. B. B. z 20. júna 2017 o zrušenie, resp. odročenie termínu verejného zasadnutia riadiaca predsedníčka senátu JUDr. Serbová (počas práceneschopnosti JUDr. Šimonovej) pokynom pre kanceláriu z 19. júna 2017 zrušila termín verejného zasadnutia. Po skončení

práceschopnosti JUDr. Šimonová pokynom z 18. júla 2017 určila nový termín verejného zasadnutia na 29. novembra 2017. Termín verejného zasadnutia bol z dôvodu ospravedlnenia obhajcu obžalovaného JUDr. Ing. V. W. zrušený pokynom predsedníčky senátu z 27. novembra 2017. Ďalší termín verejného zasadnutia určila predsedníčka senátu pokynom zo 7. decembra 2017 na 28. februára 2018. Na verejnom zasadnutí konanom 28. februára 2018 sa senát odvolacieho súdu zúčastnil v zložení - JUDr. Šimonová, JUDr. Serbová, JUDr. Šišková. Verejné zasadnutie bolo následne odročené na 28. marca 2018, kedy senát v rovnakom zložení rozhodol o odvolaniach obžalovaných X. Z., Ing. B. B. a obžalovaného JUDr. Ing. V. W. vylúčil zo spoločného konania.

Podľa Opatrenia č. 6 k Rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2016 bol JUDr. Bargel zaradený do senátu 3T s účinnosťou od 16. mája 2016. V čase nápadu odvolaní na najvyšší súd teda nebol členom predmetného senátu, ktorý sa skladal z JUDr. Serbovej, JUDr. Šimonovej a JUDr. Šiškovej, a napriek nesprávnemu uvedeniu zloženia senátu pri určení sudcu spravodajcu JUDr. Bargel reálne v danej trestnej veci nevykonal žiadny úkon, ani nebol prítomný na verejnom alebo neverejnom zasadnutí (zasadnutia sa uskutočnili za účasti JUDr. Šimonovej, JUDr. Serbovej a JUDr. Šiškovej), a to ani len ako zastupujúci člen senátu počas práceschopnosti JUDr. Šimonovej, príp. iného člena senátu...“.

Sudca JUDr. Martin Bargel nemohol byť zákonným členom senátu, keďže v čase nápadu veci na najvyšší súd, ktorý je určujúci pre kreovanie senátu, nebol zaradený v senáte 3T. Súčasne sa reálne nezúčastnil na žiadnom úkone odvolacieho súdu, a to ani na zrušení termínu verejného zasadnutia, keďže k zrušeniu termínu došlo „od stola“ bez porady senátu. Ak by dovolací súd pripustil názor obvineného, že JUDr. Martin Bargel mal byť členom senátu, akceptoval by nezákonné zloženie senátu. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že riadiaci predseda senátu pri pridelení vecí sudcovi spravodajcovi nie je povinný uvádzať zloženie senátu, nakoľko daný údaj vyplýva z príslušného Rozvrhu práce najvyššieho súdu, ktorý je verejne prístupný a je záväzný pre správne kreovanie senátu. Obvinený poukazoval na nemožnosť odňatia zákonnému sudcovi. V prejednávanej trestnej veci ale JUDr. Martin Bargel nebol zákonným sudcom, preto nemohlo dôjsť ani k jeho odňatiu. Ani zmena senátu nebola svojvoľná, ale korešpondovala s Rozvrhom práce najvyššieho súdu aktuálnym ku dňu nápadu veci na najvyšší súd.

Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že senát odvolacieho súdu, ktorý zamietol odvolanie obvineného, bol obsadený správne.

Tvrdeniami obvineného o nesprávnosti odmietnutia jeho námietok zaujatosti z dôvodu ich nepredloženia bezodkladne sa dovolací súd nezaoberal, keďže samy o sebe nespádajú pod žiadny dovolací dôvod (obvinený neuviedol bližšie súvislosti, resp. či v dôsledku odmietnutia námietok zaujatosti rozhodoval sudca, ktorý mal byť z konania vylúčený). Navyše podstata zákonnosti odvolacieho senátu už bola riešená v uznesení najvyššieho súdu z 11. marca 2019, sp. zn. 2 TdoVN 2/2018.

Pokiaľ ide o nemožnosť nahliadnutia do zberného spisu odvolacieho súdu, senáty najvyššieho súdu nesprístupňujú zberné spisy. „Pod „nazeraním do spisu“ treba rozumieť nielen skutočné nazretie a prečítanie potrebných dokladov, ale aj robenie si poznámok, výpiskov a vyžadovanie odpisov, resp. kópií v spise sa nachádzajúcich dokumentov. Toto právo sa však vzťahuje len na tzv. základné trestné spisy, ktoré obsahujú dôkazy a rozhodnutia a nevzťahuje sa napr. na interné spisy policajtov, ani dozorový spis prokurátora, ani na zberné spisy vyšších súdov ...“ (uznesenie najvyššieho súdu z 29. novembra 2011, sp. zn. 5 Tost 24/2011). „Účelom práva nazerať do spisu je poskytnutie príležitosti oboznámiť sa so všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie vo veci, a tým aj v plnej miere predložiť súdu vlastnú argumentáciu v záujme ochrany vlastných práv ...“ (nález ústavného súdu z 25. februára 2004, sp. zn. III. ÚS 163/03). V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že písomnosti podstatné pre rozhodnutie vo veci, ktoré sa nachádzajú v zbernom spise, sa pred odovzdaním súdneho spisu na nahliadnutie do Infocentra žurnalizujú do súdneho spisu, vrátane potvrdenia o lustrácii, pridelení spisu a opatrení.

K odmietnutiu odvolacieho senátu zaoberať sa námietkami zaujatosti obvineného, vznesenými ústne na verejnom zasadnutí pre ignorovanie postupu podľa čl. 267 ZFEÚ [námietky mali naplňať dovolacie

dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. e) Tr. por.], dovolací súd už len dodáva, že procesný postup súdu nie je možné namietat'. Prejudiciálnymi otázkami sa bude dovolací súd pritom zaoberať v rámci iného dovolacieho dôvodu.

Pokiaľ ide o uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por., na jeho naplnenie sa vyžaduje splnenie podmienky, že vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý bol vylúčený (§ 31 Tr. por., resp. § 30 Trestného poriadku), pričom o jeho vylúčení nebolo rozhodnuté. Z dovolania obvineného nie je zrejmé, k čomu mal smerovať daný dovolací dôvod (napr. k vylúčeniu konkrétneho sudcu z konania a z akých dôvodov). V zmysle ustanovenia § 374 ods. 1 Tr. por. musí byť dovolanie už pri jeho podaní odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Nie je povinnosťou dovolacieho súdu dedukovať, čo dovolateľ svojou námietkou zamýšľal, pričom je viazaný obsahom dovolania.

Odmietnutím obrátiť sa na Súdny dvor podľa čl. 267 ZFEÚ mal byť naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. [obvinený v doplnení dovolania podradil túto námietku aj pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por., pod ktorý s ohľadom na vyššie uvedené však zjavne nepatrí].

Na úvod dovolací súd uvádza, že konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru, ako aj čl. 50 ods. 3 ústavy nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osobe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Z dikcie citovaného dovolacieho dôvodu je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

Takéto pochybenia dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práv na obhajobu obvineného zásadným spôsobom, a teda ku takej skutočnosti, ktorá už sama o sebe znamená naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnou námietkou, ktorú v rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený uvádzal v písomných dôvodoch dovolania.

Podľa čl. 19 ods. 3 Zmluvy o založení Európskej únie (ďalej len „ZEÚ“) Súdny dvor Európskej únie v súlade so zmluvami rozhoduje a) o žalobách podaných členským štátom, inštitúciou alebo fyzickou osobou alebo právnickou osobou; b) o prejudiciálnych otázkach o výklade práva Únie alebo platnosti aktov prijatých inštitúciami na základe žiadosti vnútroštátnych súdnych orgánov; c) v iných prípadoch ustanovených zmluvami.

Podľa čl. 267 ZFEÚ (pôvodný čl. 234 ZES) Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie.

V zmysle bodu 1. Odporúčania Súdneho dvora Európskej únie pre vnútroštátne sudy pri podávaní návrhov na začatie prejudiciálneho konania, 2019/C 380/01 (ďalej len „Odporúčanie“) prejudiciálne konanie upravené v článku 19 ods. 3 písm. b) ZEÚ a článku 267 ZFEÚ je základným mechanizmom práva Európskej únie. Jeho účelom je zabezpečiť jednotný výklad a uplatňovanie tohto práva v rámci

Únie pomocou nástroja, ktorým súdom členských štátov umožňuje obrátiť sa na Súdny dvor v prejudiciálnom konaní s otázkami o výklade práva Únie alebo platnosti aktov prijatých inštitúciami, orgánmi, úradmi alebo agentúrami Únie.

Podľa bodu 8. Odporúčania návrh na začatie prejudiciálneho konania sa musí týkať výkladu alebo platnosti práva Únie, a nie výkladu vnútroštátnych právnych predpisov alebo skutkových otázok, ktoré sa objavili vo vnútroštátnom konaní.

Podľa bodu 9. Odporúčania Súdny dvor môže rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, len ak sa na predmetnú vec vo vnútroštátnom konaní uplatní právo Únie. V tejto súvislosti je nevyhnutné, aby vnútroštátny súd uviedol všetky relevantné skutkové okolnosti a právne skutočnosti, ktoré ho vedú k záveru, že ustanovenia práva Únie sa môžu na danú vec uplatniť.

Zo ZFEÚ, ZEÚ a Odporúčania vyplýva, že prejudiciálna otázka sa môže týkať platnosti aktov inštitúcií, orgánov, agentúr alebo úradov Európskej únie, ako aj výkladu primárneho alebo sekundárneho práva Európskej únie (vrátane medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou práva Európskej únie). Súdny dvor teda nemá právomoc na výklad akýchkoľvek zmlúv, ale zmlúv týkajúcich sa práva Únie. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd je medzinárodnou zmluvou, ktorá zaväzuje členské štáty mimo rámec práva Únie, a preto jej výklad nespadá do právomoci Súdneho dvora. Na výklad Dohovoru je oprávnený ESLP.

Rovnako Súdny dvor nepodáva konzultatívne stanoviská k všeobecným alebo hypotetickým otázkam, výklad vnútroštátneho práva, nerozhoduje o skutkových otázkach z vnútroštátneho konania a neodpovedá na otázky, ak sa skutkové okolnosti prípadu stali pred vstupom štátu do Európskej únie, keďže sa na vec musí uplatňovať právo Európskej únie.

V prejednávanej trestnej veci pritom nebolo aplikované právo Únie (napr. v podobe rámcového rozhodnutia, resp. jeho nesprávnej transpozície do právneho poriadku Slovenskej republiky) a návrhy obvineného smerovali len proti výkladu vnútroštátneho práva.

Ani v prípade, že by obvinený žiadal výklad práva Únie, nemuselo by nepredložením návrhu na prejudiciálnu otázku dôjsť k porušeniu jeho práv, resp. k porušeniu čl. 267 ZFEÚ.

Povinnosťou podať prejudiciálny návrh sa Súdny dvor zaoberal vo veci Cilfit proti Ministero della Sanita zo 6. októbra 1982, C-283/81. Súdny dvor dospel k záveru: „Článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (pozn. aut.: v súčasnosti čl. 267 tretí odsek ZFEÚ) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo že Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva, alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom nijaké rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva.“

K predkladaniu prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru sa vyjadril aj ESLP. ESLP v rozsudku vo veci Harisch proti Nemecku z 11. apríla 2019, č. 50053/16 konštatoval, že Dohovor ako taký nezaručuje právo predložiť vec SD EÚ na rozhodnutie o prejudiciálnej otázke. Odmietnutie predloženia veci by sa však mohlo považovať za svojvoľné v tých prípadoch, v ktorých by platné právne normy nepripúšťali žiadnu výnimku z predloženia veci alebo ak by sa odmietnutie predloženia veci SD EÚ zakladalo na iných dôvodoch, než na dôvodoch uvedených v právnom predpise, resp. ak by odmietnutie predloženia veci SD EÚ nebolo riadne odôvodnené (pozri Ullens de Schooten a Rezabek proti Belgicku z 20. septembra 2011, č. 3989/07 a 38353/07, ods. 54-59). ESLP v rozsudku vo veci Repcevirág Szövetkezet proti Maďarsku z 30. apríla 2019, č. 70750/14 poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci Cilfit proti Ministero della Sanita a rozhodol, že zamietnutím žiadosti sťažovateľa o predloženie prejudiciálnych

otázok Súdneho dvora, ktoré bolo vnútroštátnym súdom dostatočne odôvodnené a nejavilo sa ako arbitrárne, nedošlo k porušeniu čl. 6 Dohovoru (právo na spravodlivé súdne konanie).

Napriek tomu, že obvineným navrhované prejudiciálne otázky vôbec nespádali do právomoci Súdneho dvora, odvolací súd sa k dôvodom neprerušenia konania a nepredloženia prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru vyjadril na str. 25-26 uznesenia. S ohľadom na vyššie uvedené rozsudky ESĽP by teda odvolací súd neporušil ani čl. 6 Dohovoru. Išlo pritom o otázky, ktoré obvinený uvádzal aj ako dovolacie námietky. Tieto dovolacie súd rozobral v rámci príslušných dovolacích dôvodov s tým, že poukázal na zákonné ustanovenia upravujúce danú problematiku, resp. na rozhodnutia najvyššieho súdu a ústavného súdu.

K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. by nedošlo aj z dôvodu, že pri tomto dovolacom dôvode sa vyžaduje také porušenie práv na obhajobu, ktoré by svojou intenzitou spadali pod porušenie čl. 6 Dohovoru. Z rozhodnutí ESĽP však vyplýva, že nepredloženie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru samo o sebe nie je porušením čl. 6 Dohovoru.

V nadväznosti na uvedené je potom irelevantná taktiež námietka obvineného o nerozhodnutí o odvolaní podanom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu na predloženie prejudiciálnych otázok, ktoré obvinený podal napriek tomu, že opravný prostriedok nebol prípustný. K správnosti nepredloženia odvolania inému senátu najvyššieho súdu sa, na základe podania obvineného, pritom vyjadrila aj podpredsedníčka najvyššieho súdu prípisom z 3. decembra 2019.

Na záver dovolací súd poznamenáva, že v danom prípade sa nedalo aplikovať ani uznesenie ústavného súdu z 3. júla 2008, sp. zn. IV. ÚS 206/08, v ktorom sťažovateľ nielenže namieta nepredloženie návrhu na prejudiciálnu otázku týkajúcu sa výkladu ustanovení Obchodného zákonníka v kontexte smernice Rady, t. j. návrh bol v súvislosti s výkladom práva Únie (na rozdiel od návrhu obvineného), ale ústavný súd sťažnosť posudzoval vo vzťahu k Občianskemu súdному poriadku, ktorý sa v trestnom konaní neuplatňuje.

Naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu nepatria pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ale ich možno uplatniť v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd sa preto týmito námietkami bude zaoberať nižšie. Nad rámec ešte uvádza, že v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií sa informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu nesprístupňujú, príp. sprístupňujú v obmedzenom rozsahu (na rovnaké ustanovenie poukázal aj predseda Špeciálneho súdu). Zároveň možno sprístupniť iba informácie, ktoré majú povinné osoby k dispozícii (§ 3 ods. 1 zákona o slobode informácií). Informácie, ktoré žiadal obvinený sprístupniť (kto, kým a akým spôsobom bol uvedený do omylu, ako bola vypočítaná škoda...), boli predmetom prebiehajúceho dokazovania v trestnom konaní, t. j. sudca ich ešte nemusel mať ustálené. Prípadným vyjadrením svojho názoru by skutočne mohol porušiť zásadu prezumpcie nevinoty. Jednotlivé znaky skutkovej podstaty trestného činu sú pritom imanentnou súčasťou skutkovej vety (k tomu nižšie).

V prípade nesúhlasu s rozhodnutím o odmietnutí sprístupnenia informácie mal obvinený podľa poučenia možnosť podať odvolanie, o ktorom by rozhodovalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Zo spisového materiálu nie je zrejmé, či obvinený opravný prostriedok využil.

Podľa § 101 ods. 8 Trestného poriadku svedkovi sa môžu klásť otázky na doplnenie výpovede alebo na odstránenie neúplnosti, nejasnosti a rozporov. Svedkovi nesmú sa klásť otázky, v ktorých by boli obsiahnuté okolnosti, ktoré sa majú zistiť až z jeho výpovede.

Predseda senátu súdu prvého stupňa nepripustil niektoré otázky kladené obvineným svedkom s poučením, že nesmie dávať otázky týkajúce sa merita veci, hypotetické otázky, resp. môže sa pýtať iba na skutočnosti, ktoré svedok zažil alebo videl.

Svedka Ing. Ľ. B., pôsobiaceho v roku 2002 ako vyšetrovateľ, sa obvinený dopytoval na konkrétne

osoby, ktoré sfaľovali zmluvy o prevode pohľadávok, zosnovali zločineckú skupinu, ako podľa zistení svedka došlo k preniknutiu do orgánov spoločností Z..W..Q.. a K., kto bol uvedený do omylu atď. (zv. 55, č. l. 3915-3917). Nešlo pritom o priameho svedka, ktorý by okolnosti vyplývajúce z uznesenia o vznesení obvinenia prežil. Svedok iba na základe dôvodného podozrenia vychádzajúceho zo spisového materiálu vzniesol obvinenému obvinenie. Navyše tieto skutočnosti boli predmetom dokazovania a posúdenia iba súdom, nie svedkom.

Predseda senátu zasiahol do výsluchu svedka JUDr. O. Z. s upozornením, aby obvinený neprezentoval svoj monológ, ale kládol svedkovi otázky (zv. 41, č. l. 1332), neskúšal svedka ako na fakulte, ale sa ho pýtal na skutočnosti, ktoré zažil (zv. 55, č. l. 3791), resp. mu nekládol otázky, na ktoré už svedok odpovedal skôr (zv. 68, č. l. 6455 rub-6456). Nepripustenie otázky, ktorú už súd považoval za zodpovedanú, nemožno považovať za porušenie práva obvineného. Výsluch svedka na hlavnom pojednávaní je síce právom obvineného, ale nie absolútnym. Je plne v réžii predsedu senátu, aby viedol hlavné pojednávanie v súlade so zákonom, usmerňoval procesné strany a svedkov pri ich prednesoch, prípadne zväzil prípustnosť otázok (najmä ak sa odchyľili od predmetu konania). Obvinený bol zo strany predsedu senátu niekoľkokrát upozornený, aby zvolil iný spôsob polozenia otázky, resp. sa neopakoval. Napriek tomu obvinený nezmenil štýl výsluchu, trval na svojich otázkach a po ich opätovnom nevyhovení buď namietal zaujatosť súdu alebo s výsluchom skončil.

Z podania obvineného nie je zrejmé, ktorého ekonomického súdneho znalca mal obvinený na mysli. Pokiaľ Ing. W. W., predseda súdu prvého stupňa nedovolil obvinenému ukladať iba hypotetické otázky. Naopak umožnil obvinenému prezentovať svoje pripomienky na tabuli a viesť so znalcom polemiku k skutočnostiam uvádzaným v znaleckom posudku.

Pokiaľ ide o výsluch svedkyne W. Ž. na hlavnom pojednávaní, predseda senátu ani raz nezasiahol do otázok položených zo strany obhajoby [či už obhajcov alebo obvineného (zv. 41, č. l. 1317-1321)].

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2.2.2010, Emen p. Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26.1.2010, Van Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holandsku, rozsudok č. 26668/95 zo 14.2.2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15.12.2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Obvinený namietal prihladenie na podania, v ktorých popisoval svoju účasť na konaní. Nezákonnosť

ich použitia ako dôkazu vyvodzoval z nepretržitého držania v samoväzbe, v dôsledku čoho bolo jeho priznanie vynútené.

Súd prvého stupňa prípisom z 9. februára 2006 (zv. 42, č. l. 1436) zisťoval podmienky výkonu väzby obvineného v ÚVTOS a ÚVV Ilava, jeho psychický stav a existenciu žiadostí o premiestnenie do iného ústavu za účelom vybavenia jeho žiadosti o premiestnenie. Riaditeľ ústavu vo vyjadrení zo 14. februára 2006 (zv. 42, č. l. 1443) uviedol, že výkon väzby je zabezpečovaný v súlade so zákonom, kontrolami prokurátora a nadriadených orgánov neboli zistené porušenia práv obvinených. Obvinení sú umiestňovaní samostatne pre malú metráž ciel. Pri umiestnení dvoch obvinených spolu by bola prekročená ubytovacia plocha stanovená zákonom. Súčasne obvinený spĺňal aj zákonnú podmienku na samostatné umiestnenie pre ochranu jeho bezpečnosti a iných osôb, keďže založil požiar. V roku 2004 bol dvakrát umiestnený do samoväzby na základe uložených disciplinárnych trestov za neporiadok na cele a úmyselné založenie požiaru na cele. Obvinený nepožiadala o pohovor prokurátora povereného dozorom na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu. Pohovory boli priamou intervenciou pri porušovaní ústavného poriadku, pričom bol upozornený, že v zmysle zákona môže byť premiestnený len na písomný príkaz prokurátora, súdu alebo sudcu. Na záver sa riaditeľ vyjadril k psychickému a zdravotnému stavu obvineného s tým, že uviedol výpočet úkonov, ktorých sa obvinený zúčastnil, resp. ktoré vykonal. K zhoršeniu zdravotného stavu nedošlo, od nástupu mal klasifikáciu „A“ - zdravý.

Z vyjadrenia riaditeľa ústavu je zrejmé, že obvinený vo výkone väzby nebol podrobený úmyselnému mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu. Samostatné umiestňovanie do ciel bolo z objektívnych dôvodov, pričom sa týkalo aj iných obvinených. Nešlo o akt namierený proti obvinenému. Navyše, po úmyselnom podpálení cely existovali aj zákonné dôvody jeho oddelenia od iných obvinených.

Každé obmedzenie osobnej slobody má vplyv na psychické rozpoloženie človeka. O to viac, ak je bez nepretržitého kontaktu s inými osobami. Napriek tomu dovolací súd nezistil, že by obvinený vyhotovil podania v príčinnej súvislosti s konaním orgánov činných v trestnom konaní alebo ústavu, v ktorom bol umiestnený, resp. že by boli na neho vyvíjané nátlaky za účelom vynútiť si jeho priznanie.

Zo spisu teda nevyplýva, že by podania (v rozsahu námietok obvineného) boli získané nezákonnou cestou. Súd prvého stupňa ich preto mohol na hlavnom pojednávaní vykonať. Čo aj zákonným spôsobom spravil.

Pokiaľ ide o údajne vynútenú výpoveď svedka O. J. z 30. júla 2002, člen senátu súdu prvého stupňa sa svedka na hlavnom pojednávaní niekoľkokrát pýtal, kedy došlo k psychickému alebo fyzickému nátlaku, resp. či bol na neho vyvíjaný nátlak počas výsluchov. Svedok sa vyjadril, že priamo pri výsluchoch nie, ale vo výkone väzby v dôsledku zlých podmienok. Na priamu otázku druhého člena senátu, či podmienky vo väzbe mali nejaký vplyv na obsah jeho svedeckých výpovedí, odpovedal, že toto by nemohol tvrdiť (zv. 41, č. l. 1362-1363). V nadväznosti na svedkove vyjadrenia dovolací súd nezistil, že by zo strany orgánov činných v trestnom konaní dochádzalo k nezákonnému konaniu. Rovnako ako u obvineného, aj u tohto svedka pritom platí, že odlúčenie od iných spoluväzňov bolo spôsobené nedostatočnou metrážou ciel v ÚVTOS a ÚVV Ilava. Navyše svedok na ďalšom hlavnom pojednávaní odpovedal kladne na otázku predsedu senátu, či pri výsluchu v prípravnom konaní vypovedal pravdu (zv. 55, č. l. 3752).

K porušeniu zákona nedošlo ani z dôvodu neprítomnosti obhajcov a obvinených pri výsluchu svedka dňa 30. júla 2002, ktorý vypovedal v trestnej veci vedenej pod ČVS: VKE-17/OVOZTČ-BA-2002 (zv. 12-600/12, č. l. 36-49) t. j. v trestnej veci podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona (čo je výslovne uvedené v zápisnici o výsluchu), v ktorej bolo začaté trestné stíhanie v ten istý deň („škoda vo výške 600 miliónov“). Uznesenie o vznesení obvinenia jednotlivým obvineným pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny v jednočinnom súbehu s trestným činom podvodu podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona k § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona bolo vydané až 21. októbra 2002 (zv. 1-600, č. l. 3-5), preto logicky ani nemohli byť predvolávaní na úkon.

Jedine X. Z. bol obvinený skôr, a to uznesením z 21. mája 2002, ČVS: VKE-10/ÚV-OVOZTČ-BA-2002 pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona, t. j. vo veci „škody 40 miliónov Sk“ [v rovnaký deň bolo začaté trestné stíhanie vo veci (zv. 40/1, č. l. 1-4)], pričom 6. júna 2002 mu otec zvolil za obhajcu JUDr. Romana Maťašovského. Obvinený Ing. B. B. udelil plnú moc JUDr. Romanovi Maťašovskému až 24. októbra 2002 (zv. 5-600/5, č. l. 187). Od 21. októbra 2002 bol zastúpený JUDr. Milanom Valašikom (zv. 5-600/5, č. l. 185).

Naopak možno prisvedčiť námietke obvineného o nemožnosti prihladania na výpovede svedkov, ktorí boli viazaní mlčanivosťou a tejto neboli zákonným spôsobom zbavení.

Z rozsudku súdu prvého stupňa je zrejmé (str. 60-65 rozsudku), že pri rozhodovaní o vine vychádzal súd aj z výpovede JUDr. W. Z.. Spoločnosť s ručením obmedzením tohto svedka vykonávala služby viažuce sa na licenciu komerčného právnika a poskytovala poradenstvo spoločnosti K.. V zmysle ustanovení § 21 a § 22 zákona č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch (ďalej len „zákon o komerčných právnikoch“) mohol komerčný právnik poskytovať právnu pomoc sám alebo spoločne s inými komerčnými právnikmi, spoločníci pritom vystupovali buď samostatne alebo spoločne. Na svedka sa teda vzťahoval zákon o komerčných právnikoch, v zmysle ktorého bol povinný zachovávať mlčanivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci a s výnimkou prípadov zákonom uloženou povinnosťou prekaziť alebo oznámiť spáchanie trestného činu ho od povinnosti mohol písomne oslobodiť iba klient (§ 16 zákona o komerčných právnikoch). Z vyjadrenia svedka na hlavnom pojednávaní vyplýva, že mal povinnosť mlčanivosti, ktorej nebol zbavený (zv. 55, č. l. 3717). Napriek tejto skutočnosti súd prihladol na jeho výpoveď, pričom v rozsudku vôbec neodôvodnil, z akého dôvodu považoval výsluch svedka za zákonný. Na výhradu obhajcu JUDr. Petra Filipa, prednesenú pred výsluchom svedka, predseda senátu len uviedol, že svedok nebol v postavení advokáta, ale bol komerčný právnik, preto sa na neho povinnosť zachovávať mlčanivosť nevzťahuje (zv. 55, č. l. 3708).

Zákon o komerčných právnikoch jasne ustanovoval, že povinnosť mlčanivosti sa vzťahovala aj na komerčných právnikov, ktorí sa následne pretransformovali na advokátov (§ 77 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov). Výnimku tvorila iba povinnosť prekaziť alebo oznámiť spáchanie trestného činu. Takáto okolnosť v predmetnej trestnej veci nenastala, keďže v čase výsluchu svedka už spáchanie trestného činu nebolo možné prekaziť. Výsluch svedka by bol preto možný, len ak by bol od povinnosti zachovávať mlčanivosť oslobodený klientom (primerane pozri R 53/2013).

Dovolací súd napriek zisteným pochybeniam nezhliadol dôvod na zrušenie rozhodnutí súdov nižšieho stupňa. Ako bolo popísané vyššie, na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. sa vyžaduje také porušenie zákona, ktoré by svojou intenzitou zodpovedalo porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru. Odsúdenie obvineného nebolo výlučne ani v rozhodujúcej miere založené na výpovedi svedka JUDr. W. Z., ale aj na iných dôkazoch.

Výpovede JUDr. Y. N., JUDr. W. O., audítora a účtovníka, na ktoré poukazoval obvinený, neboli podkladom pre rozhodnutie, preto sa nimi dovolací súd nezaoberal. Nad rámec dovolací súd iba poznamenáva, že prví dvaja menovaní svedkovia boli navrhnutí obhajobou, preto ich následné namietanie obvineným vzniká tendenčne.

Vzhľadom na viazanosť obsahom dovolania dovolací súd taktiež neskúmal zákonnosť výsluchu ďalších bližšie nešpecifikovaných obhajcov.

K použiteľnosti videozáznamu z rozhovoru medzi obvineným JUDr. Ing. V. W. a odsúdeným O. J. sa súd prvého stupňa rozsiahlym spôsobom vyjadril na str. 58 a 61 rozsudku. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa a v celom rozsahu na neho odkazuje. Na margo námietky obvineného dovolací súd len dodáva, že vyhotovenie záznamu nepodliehalo „schváleniu“ súdom, keďže nešlo o úkon

orgánu činného v trestnom konaní podľa § 88 Trestného poriadku (odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti), na ktorého uskutočnenie zákon vyžaduje vydanie písomného príkazu sudcu. Videozáznam bol vyhotovený súkromnou osobou (na žiadosť odsúdeného O. J.). Orgány činné v trestnom konaní, ani súd nemali na nahratie rozhovoru dosah. Následne bola nahrávka orgánom činným v trestnom konaní vydaná v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku.

V súvislosti s uplatnenou námietkou je potrebné zároveň zdôrazniť, že k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. by aj v prípade porušenia zákona mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom. Videonahrávka síce patrila medzi dôkazy, ktorým súd prvého stupňa uveril, avšak ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku, tento dôkaz mal preukazovať účasť obvineného JUDr. Ing. V. W. na transakcii, nie konanie obvineného Ing. B. B. (str. 62 rozsudku).

Obvinený bližšie neodôvodnil, v čom mala spočívať nezákonnosť znaleckého posudku (vo vzťahu k nemu iba poukazoval na postup znalca pri skúmaní zmlúv o postúpení pohľadávok a predostieral svoje úvahy), ani príkazu a realizácie prehliadky priestorov spoločnosti K.. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že predmetný príkaz nebol oboznámený na hlavnom pojednávaní a súd z neho ani nevychádzal [príkaz na prehliadku uvedených priestorov bol vydaný v inej trestnej veci, v ktorej najvyšší súd konštatoval jeho zákonnosť (viď uznesenie najvyššieho súdu z 30. mája 2007, sp. zn. 1 Toš 6/2007)].

Zvyšné námietky smerovali k posudzovaniu obsahu výpovede svedkov, k polemike s ďalšími dôkazmi, ako aj k iným skutkovým okolnostiam. Takéto námietky (hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý by zodpovedal predstavám obvineného), však svojim obsahom nenapĺňajú žiaden dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Skutkové okolnosti je zasa dovolací súd oprávnený skúmať len na základe dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., uvedený vo výpočte dovolacích dôvodov v úvode doplnenia dovolania, obvinený bližšie nerozvedol, pričom námietku v podobe neuloženia súhrnného trestu správne podradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Len na vysvetlenie dovolací súd uvádza, že v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. možno namietat' uloženie trestu mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo takého druhu trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa. Naopak ukládanie úhrnného, súhrnného a spoločného trestu možno napádať iba prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (viď nižšie).

V nadväznosti na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že dovolanie z citovaného dôvodu možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod naplňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod., i ukládania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka,

Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

Obdobné platí aj pri Trestnom zákone účinnom do 31. decembra 2005.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Obvinený primárne namieta, že skutková veta rozsudku, z dôvodu absencie niektorých obligatórných znakov, nezodpovedá právnej kvalifikácii.

V zmysle ustanovení § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona účinného do 31. augusta 2003 sa trestného činu podvodu dopustí ten, kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu.

Objektom trestného činu podvodu je cudzí majetok, ktorý môže mať povahu veci, pohľadávky alebo iného majetkového práva, pričom nepatrí páchatel'ovi, resp. nepatrí výlučne jemu. Páchatel'om môže byť ktokoľvek (všeobecný subjekt). Objektívna stránka trestného činu spočíva v alternatívach, že a) páchatel' uvedie niekoho do omylu, čím obohatí seba alebo inú osobu, b) využije niečí omyl, a tým obohatí seba alebo iného. Škodou sa rozumie ujma majetkovej povahy a jej obsahom je nielen vec alebo peňažná suma, ale aj konanie alebo opomenutie, ktoré má majetkovú hodnotu. Škodou veľkého rozsahu je suma dosahujúca najmenej päťstónásobok minimálnej mesačnej mzdy, pričom rovnaké kritérium je rozhodné aj pre rozsah činu. Obohatenie predstavuje neoprávnené rozmnoženie majetku páchatel'a alebo niekoho iného buď jeho rozšírením, alebo ušetrením nákladov, ktoré by inak boli z majetku páchatel'a alebo iného vynaložené. Obohatenie sa pritom nemusí zhodovať so škodou. Môže ísť o obohatenie aj bližšie neurčenej osoby alebo skupiny osôb (bližšie vid' R 18/1991). Uvedením do omylu je konanie páchatel'a (aj v podobe opomenutia alebo konkludentného konania), ktorým predstiera okolnosti nesúladne so skutočným stavom veci. Konanie môže smerovať proti poškodenému, ako aj inej osobe. Omylom sa rozumie rozdiel medzi skutočnosťou a predstavou s tým, že sa môže týkať aj budúcej skutočnosti, avšak páchatel' musí o omyle iného vedieť už v čase obohatenia. Z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie. Podľa § 4 Trestného zákona trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel' a) chcel spôsobom uvedeným v zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, alebo b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých osôb, zodpovedá každá z nich, ako by trestný čin spáchala sama (spolupáchatelia).

O spoločné protiprávne konanie ide vtedy, ak a) každý zo spolupáchatel'ov svojím konaním naplní všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu; b) každý zo spolupáchatel'ov svojím konaním naplní jeden zo znakov objektívnej stránky trestného činu a ich súhrn naplnia všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu; c) jednotlivé zložky spoločnej trestnej činnosti samy o sebe konanie nenaplniajú, v súhrne predstavujú konanie opísané v skutkovej podstate trestného činu.

Pri spolupáchatel'stve sa vyžaduje spoločný úmysel každého zo spolupáchatel'ov, t. j. si musia byť vedomí, že trestný čin páchajú spoločným konaním, ktoré smeruje k naplneniu predtým vymedzeného cieľa.

Z právnej vety je zrejmé, že obvinený sa mal obohatiť uvedením niekoho do omylu. V prejednávanej trestnej veci teda nenastala situácia z rozsudku najvyššieho súdu z 26. augusta 2014, sp. zn. 2 To

38/2014 (R 22/2015), na ktorý poukazoval obvinený. V danom prípade najvyšší súd súdu nižšieho stupňa vytkol, že v právnej vete boli uvedené obe alternatívy spáchania trestného činu podvodu, pričom ani z obsahu skutkovej vety (keďže skutková veta zvyčajne nepoužíva rovnakú terminológiu ako právna veta, t. j. v skutkovej vete nemusia byť výslovne uvedené slová „uviedol do omylu“, resp. „využil omyl“, ale kvalifikačný moment musí byť s obsahovou určitosťou v skutkovej vete vyjadrený) nevyplývalo, ktorým z dvoch konaní mal byť trestný čin spáchaný.

V posudzovanej trestnej veci je zrejmé, že obvinenému (spolu s inými osobami) sa kladie za vinu uvedenie do omylu, ku ktorému malo dôjsť falšovaním rôznych zmlúv (o postúpení pohľadávok a sprostredkovaní pohľadávky) medzi spoločnosťou K. a nefunkčnými, resp. nečinnými americkými spoločnosťami, ako aj plnením sprostredkovateľskej odmeny a ich následným predkladaním ako pravých, čím došlo k obohateniu sa na úkor spoločnosti K.. Poškodeným bola spoločnosť K., za ktorú konal odsúdený O. J. a ktorého ako fyzickú osobu bolo možné uviesť do omylu. Súčasne zo skutkovej vety vyplýva vzťah medzi konaním obvinených (sfalšovanie zmlúv), vydávania ich za pravé (a teda uvedenia do omylu) a spôsobením škody, t. j. príčinná súvislosť medzi konaním a následkom.

Ostatné námietky prezentované obvineným v rámci tohto dovolacieho dôvodu (najmä polemiky o ne/vlastníctve pohľadávok, o osobách oprávnených konať za spoločnosť vrátane úkonov správcu konkurznej podstaty, k ustáleniu vlastníkov spoločnosti a výšky škody) dovolací súd nemohol preskúmať, keďže smerujú k posúdeniu skutkového stavu zisteného súdmi prvého a druhého stupňa. Okolnosti vychádzajúce z vykonaného dokazovania sú vylúčené z prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu (vrátane hodnotenia dôkazov). Z tohto dôvodu nebolo možné ani aplikovať judikáty uvádzané obvineným (z uplatnených judikátov priamo vyplýva potreba dokazovania určitých skutočností).

Na doplnenie dovolací súd dodáva, že ani prípadný zánik poškodeného (podľa Obchodného registra však k dnešnému dňu spoločnosť K. nebola vymazaná) by nemal vplyv na trestné konanie, ktoré sa viedlo v trestnej veci konkrétnych obvinených, nie poškodenej spoločnosti.

Súdy nižšieho stupňa nepochybili ani v prípade neuloženia súhrnného trestu.

Odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa za iný trestný čin sa v ustanovení § 35 ods. 2 Tr. zák. rozumie prvý odsudzujúci rozsudok o inom trestnom čine bez ohľadu na to, že v riadnom alebo v mimoriadnom opravnom konaní bol tento rozsudok zrušený, pokiaľ toto opravné konanie skončilo právoplatným odsúdením páchatel'a.

Keď obvinený spáchal ďalší trestný čin po právoplatnosti prvého odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, trebárs tento rozsudok bol pozdejším konaním zrušený a v tej istej veci bol vyhlásený nový rozsudok, ktorému spáchanie ďalšieho trestného činu teda predchádzalo, nejde o súbeh trestných činov, ale o recidívu a uloženie súhrnného trestu je vylúčené (R 41/1968).

Ak bol trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa, nejde o súbeh, a teda je vylúčené uloženie súhrnného trestu v zmysle § 35 ods. 2 TZ, aj keď bol tento rozsudok v ďalšom konaní zrušený a nový odsudzujúci rozsudok súd prvého stupňa vyhlásil až po spáchaní trestného činu, za ktorý sa ukladá trest (R 52/1971).

Konanie v trestnej veci vedenej pod sp. zn. PK-1Tš/8/05 na Špeciálnom súde tvorí s konaním na Špecializovanom trestnom súde jeden celok, ktorého súčasťou sú aj odvolacie konania pred najvyšším súdom. Na účel posúdenia splnenia podmienok pre uloženie súhrnného trestu v zmysle ustanovenia § 35 ods. 2 Trestného zákona je preto rozhodujúci rozsudok Špeciálneho súdu z 27. apríla 2007 ako prvý odsudzujúci rozsudok, a to bez ohľadu na to, že bol v odvolacom konaní zrušený. Vyhlásením predmetného rozsudku sa vytvorila prekážka súbehu (uloženia súhrnného trestu). Neskôr spáchané trestné činy majú preto povahu recidívy. Trestného činu zanedbania povinnej výživy sa mal obvinený pritom dopúšťať až od roku 2013, t. j. niekoľko rokov po vyhlásení rozsudku. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že konanie v napadnutej trestnej veci sa viedlo podľa ustanovení Trestného zákona účinného

do 31. decembra 2005, preto dovolací súd posudzoval správnosť neaplikovania ustanovenia § 35 ods. 2 Trestného zákona a nie ustanovenia § 42 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dovolával obvinený (aj keď obsahovo sú obe ustanovenia totožné).

Obvinený neuviedol a ani z obsahu jeho podaní nebolo zrejmé, v čom malo spočívať naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. k), l) Tr. por., preto sa nimi dovolací súd nezaoberal.

Súčasťou doplnenia dovolania bol aj návrh obvineného na prerušenie konania a predloženie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru. Obsah navrhnutých otázok tvorili skutočnosti, ktoré obvinený namietal aj v dovolaní pod rôznymi dovolacími dôvodmi, pričom žiadal ich preskúmanie v súvislosti s Dohovorom. Nakoľko ide o obdobne neprípustné otázky ako v prípade návrhov predložených odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na svoju argumentáciu uvedenú v rámci vyrovnania sa s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., t. j. nemožnosť ich predloženia pre nedostatok právomoci Súdneho dvora. Nad rámec dovolací súd upozorňuje, že nespokojnosť obvineného s rozhodnutím súdov nižšieho stupňa nezakladá dôvod na vyhovenie jeho žiadosti.

Súčasne dovolací súd nevzhladol ani dôvod na prerušenie konania, keďže nezistil naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu.

Pokiaľ ide o návrh na odklad výkonu trestu, o ňom bolo rozhodnuté uznesením Špecializovaného trestného súdu z 31. mája 2018, sp. zn. 1Tš/8/2005 v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 18. decembra 2018, sp. zn. 3 Tost 52/2018.

Vzhľadom na to, že v rozsahu námietok obvineného Ing. B. B. nie sú naplnené uplatnené dôvody dovolania, preto najvyšší súd jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.